

Yttrande över SOU 2024:91 Ett tydligt regelverk för ett aktivt skogsbruk

Naturskyddsföreningen i Dalarna har givits tillfälle att yttra sig över delbetänkande *Ett tydligt regelverk för ett aktivt skogsbruk* av 2024 års skogspolitiska utredning.

Övergripande synpunkter

Regeringen gav utredaren i uppgift att i delbetänkandet ge förslag för en effektiv, enkel och väl fungerande tillsyn av skogsbruket. I sitt arbete skulle utredaren särskilt beakta att de jämställda skogspolitiska målen – miljömålet och produktionsmålet – ska ligga fast. Naturskyddsföreningen i Dalarna instämmer i regeringens bedömning att tillsynen av skogsbruket behöver bli effektivare, enklare och mer välfungerande.

Föreningen menar dock att utredarens förslag skulle medföra att förutsättningarna för Skogsstyrelsen att bedriva en effektiv och väl fungerande tillsyn försämrats avsevärt jämfört med idag. Detta gäller särskilt utredarens förslag avseende tydliggörande av samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken och förslaget att de sex veckor som måste passera från det att avverkningsanmälan lämnats in till dess att skogen avverkas ska kortas ned till tio dagar. För markägarna innebär utredarens förslag att de under straffansvar får hela ansvaret för att avgöra om en skogsbruksåtgärd träffas av miljöbalkens bestämmelser. För miljöorganisationerna innebär utredarens förslag att inventeringar i större utsträckning inte hinns med och att yttranden till Skogsstyrelsen behöver upprättas ännu snabbare än idag eller till och med ersättas av att ärendet överklagas utan att någon kontakt tagits med myndigheten. Föreningen befärar att en sådan ökad tidspress kan medföra att antalet överklaganden kan öka kraftigt, eftersom full kunskap om naturvärden inte hinner inhämtas innan avverkningarna kan påbörjas.

Det framgår av Skogsstyrelsens egna uppgifter att tillsynssystemet redan idag inte fungerar som lagstiftaren avsett. Föreningen menar att med utredarens förslag blir systemet ännu mer oförutsägbart och ineffektivt för såväl ansvarig myndighet, markägare som miljöorganisationer. Det tillsynssystem som utredaren föreslår är varken effektivare, enklare eller mer välfungerande än det nuvarande. Utredarens förslag lever därför inte upp till regeringens direktiv.

Föreningen menar därför att utredarens förslag inte har beaktat att miljömålet och produktionsmålet fortsatt ska vara jämställda. Det är uppenbart att förslagen kommer att leda till en ökad risk för att skogar med höga naturvärden avverkas. Redan idag framgår av Skogsstyrelsens årsredovisningar och budgetunderlag att myndigheten inte ens har möjlighet att granska den tiondel av de planerade avverkningarna som myndigheten bedömer kräver en mer noggrann handläggning till följd av artskyddsförordningens förbud. I Dalarna har Naturskyddsföreningen behövt överklaga närmare 1% av avverkningsanmälningarna under de senaste 18 månaderna för att Skogsstyrelsen inte hinner handlägga ärenden innan sexveckorsfristen löpt ut. Den samlade kunskapen om miljövärden i skogen generellt och förekomsten av fridlysta arter i skogen specifikt är bristfällig och vi ser att markägare och skogsbruksorganisationer sällan skaffar sig den nödvändiga kunskapen för att kunna bruka äldre skogar inom ramen för gällande lagstiftning. Miljömålet Levande skogar är inte uppnått, utvecklingen i miljön går åt fel håll och ansvarig myndighet konstaterar att det idag saknas tillräckliga styrmedel för att säkerställa bevarad biologisk mångfald i skogen och för att vidmakthålla skogens ekosystemtjänster över tid. Att då avreglera skogsbruket ytterligare och försvåra möjligheterna för

tillsyn, vilket förslaget att fristen om sex veckor ska bli tio dagar innebär, kommer förvärra situationen ytterligare.

Sammanfattningsvis motsätter sig föreningen den absoluta merparten av utredarens förslag och anser att regeringen i stället behöver tillsätta en ny utredning för att lämna förslag på en ny skogspolitik med tillhörande lagstiftning och tillsynssystem. En ny utredning behöver mer resurser och längre tid än 2024 års skogspolitiska utredning. Därutöver behöver direktiven tydligt peka ut att det är ett nytt tillsynssystem som behövs samtidigt som direktiven bör vara så pass öppna att utredaren inte blir låst till en av politiken på förhand vald lösning. De problem som låg till grund för att regeringen tillsatte 2024 års skogspolitiska utredning kommer till dess att kvarstå och om utredarens förslag genomförs kommer problemen att förvärras. Regeringen bör därför agera skyndsamt.

Specifika synpunkter på förslagen

Här sammanfattar vi våra specifika synpunkter på förslagen. Mer information om resonemangen bakom varje synpunkt finns i Naturskyddsföreningens rikskanslis yttrande över SOU 2024:91, daterat 14 april 2025.

- Naturskyddsföreningen i Dalarna motsätter sig samtliga utredarens förslag i avsnitt 5 avseende tydliggörande av samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken.
- Naturskyddsföreningen i Dalarna instämmer i utredarens förslag i avsnitt 6.3.5 att inte ändra arealgränsen för krav på underrättelse om avverkning. Naturskyddsföreningen i Dalarna instämmer i utredarens bedömning att övriga utredda förslag till författningsändringar, benämnda alternativ 2, 3 och 4 i avsnitt 6.3.6-8, inte bör genomföras. Om regeringen överväger att genomföra något av de alternativa förslagen vill föreningen vara tydlig med att den motsätter sig samtliga alternativa förslag.
- Naturskyddsföreningen i Dalarna motsätter sig utredarens förslag i avsnitt 7.1.2 att Skogsstyrelsen inte ska behöva underrättas om uttag av grenar och toppar.
- Naturskyddsföreningen i Dalarna motsätter sig utredarens förslag i avsnitt 9.1 om att tiden mellan att en underrättelse om skogsbruksåtgärd kommit in till Skogsstyrelsen och tidpunkten då åtgärden får påbörjas kortas från sex veckor till tio dagar.
- Naturskyddsföreningen i Dalarna motsätter sig utredarens förslag i avsnitt 9.2 att kravet på särskilda skäl tas bort, för att Skogsstyrelsen ska kunna medge att en åtgärd påbörjas tidigare än den i lag angivna tidsfristen.
- Naturskyddsföreningen i Dalarna motsätter sig utredarens förslag i avsnitt 9.3 att det i skogsvårdslagen förtydligas att Skogsstyrelsen inte har någon skyldighet att agera med anledning av en underrättelse enligt 14 § skogsvårdslagen.
- Naturskyddsföreningen i Dalarna bestrider det som utredaren framför i avsnitt 9.5 att regeringen är oförhindrad att instruera Skogsstyrelsen att upphöra med publicering av avverkningsanmälningar i ett öppet kartverktyg.
- Naturskyddsföreningen i Dalarna motsätter sig utredarens förslag i avsnitt 10 att införa en preciserad skälighetsbedömning i miljöbalken som kopplas till skogsbruk och tar hänsyn till markägarens kostnad för att inhämta ny kunskap i förhållande till värdet på den berörda delen av fastigheten.
- Naturskyddsföreningen i Dalarna instämmer i utredarens bedömning att egenkontroll och systemtillsyn är för osäkert i förhållande till uppfyllandet av EU-rättsliga åtaganden (förslag 11.1). Föreningen instämmer även i utredarens bedömning att enbart egenkontroll inte är tillräckligt för att upprätthålla en erforderlig tillsyn enligt skogsvårdslagen (förslag 11.3).
- Naturskyddsföreningen i Dalarna motsätter sig utredarens förslag i avsnitt 12 att Skogsstyrelsen ska bli tillsynsmyndighet för artskyddsfrågor i skogen och fatta beslut om dispens från artskyddsbestämmelserna.
- Naturskyddsföreningen i Dalarna instämmer i utredarens förslag i avsnitt 13.1 att beslut enligt skogsvårdslagen ska överklagas till mark- och miljödomstol. Föreningen motsätter

Naturskyddsföreningen
Dalarna

Dnr LI2024/02430

li.remissvar@regeringskansliet.se

sig utredarens förslag i avsnitt 13.2 att Skogsstyrelsen ska vara part i mark- och miljödomstol även när miljöorganisationer överklagar.

- Naturskyddsföreningen i Dalarna motsätter sig utredarens förslag i avsnitt 14 om en ny ersättningsmodell och en skyldighet för staten att besluta om biotopskyddsområde.
- Naturskyddsföreningen i Dalarna motsätter sig utredarens förslag i avsnitt 15 att förslagen ska träda i kraft den 1 april 2026.

För Naturskyddsföreningen i Dalarna
Mora, 2025-05-14

Philipp Weiss
Skogssamordnare
kansli.gavledala@naturskyddsforeningen.se